

Educația financiară în cadrul proiectului ZEP 2013-2014

Educația financiară – un nou program de formare în cadrul proiectului ZEP

În cadrul proiectului ZEP 2013-2014, *Educația financiară* a reprezentat un program de formare nou inclus în cadrul componentei Didactici. Introducerea cursului a avut în vedere faptul că educația financiară și incluziunea financiară reprezintă priorități pentru Uniunea Europeană, în scopul creării unei piețe integrate a serviciilor financiare la nivel comunitar, care să fie accesibilă pentru toți cetățenii statelor membre; a avut, de asemenea, în vedere necesitatea dezvoltării receptivității tinerilor pentru domeniul financiar-bancar ca premisă a realizării incluziunii financiare, întrucât aceștia urmează să-și asume în viitor, în domeniul economic, și alte roluri în afara celui de consumator.

Grupul țintă vizat de proiect a fost reprezentat de 225 cadre didactice (învățători, profesori de gimnaziu) din cele 75 școli implicate în proiectul ZEP în anul școlar 2013-2014.

Obiectivul principal al programului de formare *Educație financiară* este reprezentat de abilitarea cadrelor didactice incluse în grupul țintă pentru realizarea, la nivel de școală, a unor activități de educare financiară a elevilor din învățământul primar (îndeosebi din clasele a III-a și a IV-a) și din învățământul gimnazial (clasele a V-a – a VIII-a).

Așteptările generale de la profesorii participanți la programul de formare au vizat:

- implicarea elevilor din școlile ZEP, incluse în proiect, în activități de educație financiară, pornind de la cele 10 teme din suportul de curs;
- observarea impactului educației financiare asupra acestor copii;
- participarea la discuții pe platforma proiectului ZEP;
- postarea pe platforma cursului a planurilor de acțiune care urmau să fie realizate de către fiecare profesor, a activităților proiectate și realizate, a unor inițiative, proiecte etc.

Din perspectiva elevilor, beneficiari ai activităților de educație financiară realizate de profesorii formați prin program, finalitățile urmărite prin cursul de *Educație financiară* au inclus mai multe componente:

- o componentă de informare axată pe aspecte fundamentale de educație financiară;
- reflecția critică asupra domeniului financiar și dezvoltarea receptivității pentru acest domeniu;
- o componentă acțională, prin dezvoltarea unui comportament responsabil față de resursele financiare care permite asumarea rolurilor și a responsabilităților din viața de fiecare zi (pe termen scurt, mediu și lung).

Programul de formare pentru *Educație financiară* a inclus următoarele etape:

- realizarea suportului de curs;
- desfășurarea activității de formare față în față, în șase serii;
- activitatea online pe platforma CIO-ISE a cursului de formare (<http://training.ise.ro/>).

La momentul realizării acestei informări, activitățile programului de formare s-au încheiat.

Suportul de curs

Suportul de curs realizat pentru formarea cadrelor didactice, în cadrul proiectului ZEP, este axat pe probleme fundamentale de educație financiară, adresate deopotrivă elevilor din învățământul primar și gimnazial. Suportul de curs a fost finalizat în 10.XII.2013 și a inclus 10 teme, astfel:

1. Apariția și evoluția banilor. Funcțiile banilor
2. Resurse în familia mea. Bugetul personal și bugetul de familie
3. Să cunoaștem mai bine moneda națională
4. Monede utilizate în alte țări
5. Banii și schimbul – valoarea banilor
6. Venituri, cheltuieli și economii. De ce economisim?
7. Rolul băncilor în economisirea banilor
8. Activități desfășurate de bănci
9. Cum se investesc banii?
10. Activități tip proiect/proiecte simple pe teme/probleme cu conținut financiar

Temele au inclus recomandări care au vizat aspecte de adaptare a activității la nivelul de învățământ (primar, gimnaziu), la nivelul de vârstă al elevilor.

Activitatea de formare față în față

Formarea față în față s-a derulat în șase serii, astfel:

- Iași, în 17 ianuarie 2014, la CCD; au participat 69 cadre didactice;
- București, în 24 ianuarie 2014, la ISE; au participat 59 cadre didactice;
- București, în 7 februarie 2014, la ISE; au participat 45 cadre didactice;
- Iași, în 9 mai 2014, la CCD; au participat 61 de cadre didactice;
- București, în 16 mai, la ISE; au participat 49 cadre didactice;
- București, în 23 mai, la ISE; au participat 30 cadre didactice.

Pentru fiecare serie, formarea față în față a inclus 3 sesiuni (cu durata de 1,5 ore/sesiune).

Activitățile de formare față în față s-au desfășurat potrivit unui *plan al sesiunilor de formare* și au utilizat prezentări ppt, realizate pe baza suportului de curs. În primul semestru, formarea față în față a vizat toate cele 10 teme din suportul de curs.

Planul sesiunii de formare a fost următorul:

Activități	Timp alocat (minute)
Sesiunea 1 – 9,30 - 11,00	90 minute
Prezentarea participanților, formularea așteptărilor – nume și prenume, școală, specializare, referiri la alte participări în proiectul ZEP, o așteptare de la curs	20
Slide 1 Slide 2 – Context Slide 3 – Așteptări generale	15

Slide 4 – Unde se poate face Educație financiară? Slide 5 – Obiectiv + grup țintă	
Slide 6 – Educația financiară – o necesitate? - <i>Linia valorică</i>	15
Slide 7 - Finalitățile modului de Educație financiară Slide 8 - Temele modului de Educație financiară Precizare: Temele <i>Să ne cunoaștem mai bine moneda națională și Monede utilizate în alte țări</i> se pot desfășura în forma unor discuții purtate cu elevii	15
Slide 9 - Apariția și evoluția banilor. Funcțiile banilor - Modul Ael (Banii – M02 Schimbul) - Modul Ael (Banii – M03 Moneda)	15
Slide 10 - Apariția și evoluția banilor	10
Pauză de cafea –11,00 - 11,15	15 minute
Sesiunea 2 – 11,15 - 12,45	90 minute
Slide 11 – Funcții ale banilor - Activități de învățare referitoare la funcțiile banilor <i>Activitate pe perechi</i> (Fișă de lucru – Funcțiile banilor)	5 20
Slide 12 – Nevoi ale persoanei (În contextul temei <i>Resurse în familia mea. Bugetul personal și bugetul de familie</i>) <i>Modul Ael Ce este economia?</i>	10
Slide 13 – Bugetul de familie - <i>Activitate pe grupe</i> Slide 14 – Un posibil buget de familie	30
Slide 15 – Precizare teme	5
Slide 16 - Banii și schimbul – valoarea banilor (I) - <i>Lectura unui text din romanul lui Daniel Defoe, Robinson Crusoe</i> - Fișă de lucru <i>În situația lui Robinson Crusoe (Think, Pair, Share)</i> - Fișă de lucru <i>În ce constă valoarea banilor? (Think, Pair, Share)</i>	20
Pauză de cafea – 12,45 - 13,00	15 minute
Sesiunea 3 – 13,00 - 14,30	90 minute
Slide 17 - Banii și schimbul – valoarea banilor (II)	5
Slide 18 - Venituri, cheltuieli și economii. De ce economisim? - <i>Activitate pe grupe – Studiu de caz (3 cazuri)</i>	30
Slide 19 - Rolul băncilor în economisirea banilor (I) Slide 20 – Rolul băncilor în economisirea banilor (II) - <i>Joc de rol (prezentat)</i>	10
Slide 21, 22 - Rolul băncilor în economisirea banilor (III, IV)	5
Slide 23 - Activități desfășurate de bănci (I) - <i>Lectura textului Pusculița</i> (recomandare îndeosebi pentru învățământ primar) Slide 24 - Activități desfășurate de bănci (II) Slide 25 - Activități desfășurate de bănci (III) - <i>Modul Ael Agenții economici</i> Slide-uri 26, 27 - Activități desfășurate de bănci (IV, V)	15
Slide 28 - Cum se investesc banii? (I) - <i>Reflecție individuală. Discuții</i> Slide-uri 29-34 - Cum se investesc banii? (II-VII) Slide 35 – Cum se investesc banii? (Discuții cu elevii)	15
Slide-uri 36, 37 - Activități tip proiect/proiecte simple pe teme/probleme cu conținut financiar (I, II)	10

În semestrul doi, sesiunea de formare a avut ca agendă prezentarea detaliată a contextelor și experiențelor de învățare facilitate de cursul de educație financiară și evaluarea achizițiilor elevilor din perspectiva principalelor obiective urmărite.

Planul sesiunii de formare a fost următorul:

Activități	Timp alocat (minute)
Sesiunea 1 – 9,30 - 11,30	120 minute
Prezentări de 5 minute din partea participanților pe tema: Care este activitatea cea mai semnificativă pentru a atinge competențele vizate de curs?	90 minute
Exercițiu de reflexivitate pornind de la 4 aspecte cheie: <ul style="list-style-type: none"> a. contexte de realizare a activităților cu elevii; b. temele propuse pentru curs <i>versus</i> teme alese (potrivit planului de acțiune); c. formarea online: <ul style="list-style-type: none"> - interacțiuni pe platformă (cursant-facilitator; cursant-cursant); - sarcini de lucru - niveluri de abordare/realizare (simpla aplicare; aplicare adaptată, diferențiată; aplicare inovativă); d. situația copiilor în risc: de la participarea la curs (i-a ajutat cursul?; în ce măsură/cum?), la situația lor în școală (încheie cu bine, anul școlar?). 	30 minute
Pauză de cafea –11,30 - 11,45	15 minute
Sesiunea 2 – 11,45 – 13,30	105 minute
Activitate în 4 grupe - câte 2 grupe la fiecare dintre temele următoare: <p>Tema 1 – Prezentați o activitate de proiect la Educație financiară. Specificați etapele de proiectare, derulare și evaluare.</p> <p>Aspecte urmărite de facilitator: identificare de nevoi, definirea țintelor de atins (selectare de competențe) cu specificarea rezultatelor așteptate (produse sau servicii), stabilirea criteriilor de evaluare, definirea activităților (inclusiv calendar, responsabilități), structurarea etapelor de desfășurare a proiectului, a eventualelor forme de monitorizare și ajustare a planului de activități, folosirea criteriilor de evaluare pe parcursul derulării și la prezentarea finală.</p> <p>Tema 2 – Alegeți o competență dintre cele vizate la cursul de Educație financiară. Indicați modul în care a fost construită la elevii dvs. Ce ar mai fi de făcut pentru dezvoltarea acesteia?</p> <p>- Activitate carusel pe baza a 4 întrebări: <ul style="list-style-type: none"> a. Ce relevanță a avut cursul pentru copiii în risc de abandon? b. Cum ați face activitățile la anul? (și în ce condiții ati relua/continua cursul?) c. Ce a însemnat acest curs pentru dvs? d. În ce scop ați aplicat/ați aplica la orele dvs. aspecte din problematica cursului? <p>Aspecte urmărite de facilitator: <ul style="list-style-type: none"> - completarea de către participanți a foilor de flip-chart, cu răspunsuri la nivel de grup; bifarea răspunsurilor cu care participanții sunt de acord; - aprecierea răspunsurilor date de participanți din perspectiva evaluării cursului de formare. </p> </p>	60 minute: - timp de lucru/grup: 20 minute - timp de raportare: 40 minute (10 min./grup)
	45 minute

Competențe vizate și metodologie

Cele mai importante competențe vizate de acest curs au inclus:

- Identificarea situației în care se realizează un schimb în natură (troc)
- Recunoașterea rolului banilor în facilitarea schimbului de bunuri
- Identificarea rolului banilor
- Analizarea unor posibilități de a face economii
- Explicarea rolului băncilor în economisirea unei sume de bani
- Identificarea unor activități pe care le realizează băncile comerciale
- Analizarea unor situații în care banii se pot investi
- Participarea, prin derularea unui proiect simplu, la rezolvarea unor probleme din spațiul privat.

Cursul de formare s-a bazat pe o metodologie interactivă; a inclus: exemplificarea unor activități de învățare (contextualizate potrivit nivelului de învățământ și vârstei elevilor), activități pe perechi, pe grupe, jocuri de rol, studii de caz, a utilizat module AEL.

Modulele AEL necesită o mențiune specială, nu doar prin utilizarea calculatorului ca mijloc de instruire, cât mai ales prin utilizarea calculatorului ca mediu de instruire: adecvate tematicii abordate, modulele AEL permit participanților să-și construiască achizițiile în domeniu, de exemplu:

- urmărind modul de realizare a schimbului direct de bunuri, participanții/elevii identifică rolul banilor în schimbul de bunuri și servicii;
- jucând rolul unui suveran care emite monedă și alege simbolurile pentru monedele emise; prin joc participanții/elevii descoperă importanța simbolurilor înscrise pe monede, care trebuie să fie reprezentative pentru statul care emite monedele respective;
- explorând modul în care banca folosește banii pentru a acorda împrumuturi atât populației, cât și unităților economice.

La cursurile de formare au fost, de asemenea, utilizate fișe de lucru, fișe care au inclus activități de învățare recomandate (de exemplu, pentru activitatea desfășurată cu elevii din învățământul primar), fragmente de text selectate și utilizate ca suport pentru rezolvarea unor sarcini de lucru etc.

Dintre situațiile de învățare discutate/exersate cu participanții la cursul de formare pot fi menționate:

- activități de învățare pentru identificarea funcțiilor banilor (introduse în mod intuitiv, îndeosebi pentru elevii din învățământul primar; activitățile propuse au avut în vedere faptul că elevii din clasa a IV-a, care au 10 ani, se află într-o anumită etapă a evoluției lor cognitive; potrivit lui Jean Piaget, copiii care sunt vizați se află, sub aspectul evoluției cognitive, în stadiul operațiilor concrete; în acest stadiu, copiii au o inteligență inductiv-logică și concretă, trebuie să aibă un corespondent concret în realitate, utilizarea simbolurilor abstracte fiind dificilă);
- întocmirea, pe grupe, a unui buget de familie, analizând veniturile și cheltuielile; identificarea unor priorități/condiționări/limitări/amânări în alocarea banilor; valorizarea efortului necesar pentru satisfacerea unor nevoi/îndeplinirea unor dorințe;
- exerciții de identificare a rolului și a valorii banilor (pornind de la un fragment de text selectat din romanul lui Daniel Defoe, Robinson Crusoe);
- studii de caz pentru analizarea unor posibilități de a face economii;
- joc de rol referitor la rolul băncilor în economisirea banilor;
- analizarea unor situații în care banii se pot investi.

Exemplificăm, prin imaginile de mai jos, rezultate ale activității pe grupe de realizare a unui buget de familie pentru o lună de zile; analizând veniturile și cheltuielile, cele două imagini pun în evidență, pentru nivelul de venit considerat, chibzuință și responsabilitate în gestionarea bugetului, precum și spirit de economisire; imaginile prezintă două situații distincte, astfel:

- o situație în care o familie se confruntă cu minus de bani; activitatea i-a solicitat pe participanți să identifice posibilitățile pe care le are familia respectivă de a acoperi acest minus;
- o situație în care o familie se confruntă cu un surplus de bani și cu posibilitatea de a satisface nevoi diverse, dar și de a economisi.

BUGETUL DE FAMILIE - FEB 2014

VENITURI		CHELTUIELI	
Ajutare social	250 lei	Utilități (lumina, apă etc.)	70 lei
Abonament + supliment (complementar)	130 lei	Căldură	50 lei
Alte venituri	200 lei	Hrana	400 lei
Total	580 lei	Cheltuieli neprevăzute	60 lei

De cele mai multe ori, în comunitățile noastre, cheltuielile depășesc veniturile

- Echipa BZ:
Gutene Doinița Harebuz Florin
Pirvu Rodica Marcu Mariana

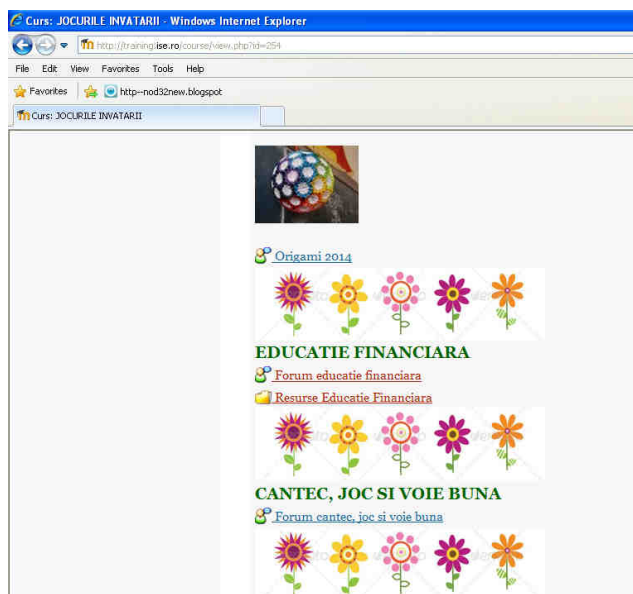
VENITURI	CHELTUIELI
Sot salar 1500 LEI	UTILITĂȚI - ÎNCĂLZIRE 350 LEI
Sotie salar 1200 LEI	- APĂ (REC) 80 LEI
alocații copii 84 LEI	- CURENT ELECTRIC 100 LEI
TOTAL	- CABLU, TV, NET 50 LEI
2784 LEI	- TELEFON 80 LEI
	660
	MÂNCARE - 800 LEI
	ÎMBRĂCĂMINTE - 150 LEI
	BENZINĂ - 200 LEI
	SĂNĂTATE - 100 LEI
	IGIENĂ - 200 LEI
	CĂRȚI, JUCĂRI - 50 LEI
	ÎNGRIJIRE PERSONALĂ - 50 LEI
	RATA - 300 LEI
	2510 LEI
	274 - ECONOMII

1. ROXANA BUGHEANU
2. IULIANA ODAGIU
3. MADĂLINA SCARLAT
4. RALUCA GĂNĂNESCU

Facilitarea activității online

După derularea activității de formare de la Iași din 17.01.2014, a început și activitatea online. Mai jos este prezentată o imagine de pe platforma proiectului ZEP în care se poate vedea spațiul dedicat Educației financiare, în diferite etape de derulare a programului:

la începutul activității

la final de activitate

La final de activitate, imaginea surprinde secțiunile utilizate pentru cursul de Educație financiară (pentru forumuri și pentru resurse), astfel:

- Forum *Educație financiară*;
- Teme – *Educație financiară*;
- Resurse *Educație financiară*.

Forum *Educație financiară* a reprezentat un spațiu pentru discuții și pentru postarea planurilor de acțiune pe care cadrele didactice participante la activitățile de formare din semestrul I, urmau să le realizeze în activitatea cu elevii.

Întocmirea unui plan de acțiune a reprezentat pentru participanții la cursul de formare din primul semestru al anului școlar 2013-2014, nu doar o sarcină de lucru care trebuia anunțată într-o intervenție online pe platforma cursului, ci și documentul de proiectare a activității cu elevii, la *Educație financiară*; planul de acțiune a presupus corelarea de către fiecare cadru didactic a șase dintre cele zece teme (prezentate în suportul de curs și discutate la cursul de formare față în față) cu perioada de desfășurare a temelor selectate și cu modalitatea de desfășurare (la ora de..., extracurricular, *Școala altfel* etc.).

Imaginea de mai jos surprinde, pe forum, la începutul lunii februarie 2014, postări și discuții care se referă la *planul de acțiune* pe care îl propune/urmează să-l propună fiecare participant la curs.

Titlu	Utilizator	Numar de raspunsuri	Data ultimei actualizari
Plan de actiune	 Adascalitei Minodora	0	D. 9 feb. 2014, 04:24
Plan de actiune	 Mariana Udangiu	2	D. 9 feb. 2014, 11:34
Bine v-am gasit!	 Fartusnic Ciprian	35	D. 9 feb. 2014, 11:05
plan de actiune	 Ramona Cioarec	2	D. 9 feb. 2014, 10:33
Teme educatie financiara	 Medalina Scarlat	1	S. 8 feb. 2014, 10:18
plan de actiune-educatie financiara	 Lacramioara Oltean	1	S. 8 feb. 2014, 10:14
Teme educatie financiara	 Abdulerhim Elifgan	1	S. 8 feb. 2014, 10:00
plan de actiune Educatie Financiara	 razvan-ionut cabin	1	S. 8 feb. 2014, 09:58
Tema propusa	 Vasilica Ungureanu	1	S. 8 feb. 2014, 09:31
Teme alese educatia financiara	 Teodora-Lerodana Badea	7	S. 8 feb. 2014, 07:51
plan	 Maria Costache	0	S. 8 feb. 2014, 04:10

Având în vedere semnificația planurilor de acțiune, situația acestora a fost postată și actualizată săptămânal. Imaginea de mai jos prezintă planurile de acțiune postate și actualizate din februarie până la 1 iulie 2014.

Curs: JOCURILE INVATARI

training.ise.ro/course/view.php?id=254

Origami 2014

EDUCATIE FINANCIARA

Forum educatie financiara

- [Planuri de actiune anuntate pana la 28 feb](#)
- [Planuri de actiune anuntate pana la 6 martie](#)
- [Planuri de actiune anuntate pana la 16 martie](#)
- [Planuri de actiune anuntate pana la 23 martie](#)
- [Planuri de actiune anuntate pana la 30 martie](#)
- [Planuri de actiune anuntate pana la 6 aprilie](#)
- [Planuri de actiune - 13 aprilie](#)
- [Planuri de actiune anuntate pana la 7 mai](#)
- [Planuri de actiune anuntate pana la 11 mai](#)
- [Planuri de actiune anuntate pana la 18 mai](#)
- [Planuri de actiune - 25 mai](#)
- [Planuri de actiune - 1 iunie](#)
- [Planuri de actiune - 8 iunie](#)
- [Planuri de actiune anuntate pana la 11 iunie](#)
- [Planuri de actiune anuntate pana la 18 iunie](#)
- [Planuri de actiune - 25 iunie](#)
- [Planuri de actiune - 1 iulie](#)

Tot cu referire la *Forum Educație financiară*, în imaginea de mai jos este surprinsă, o situație a postărilor (din prima parte a forumului), la finalul activității online.

Acest forum permite tuturor să decidă dacă se înscrie sau nu

[Obligă pe fiecare să se înscrie](#)
[Arată studenții înscriși](#)
[Retrage-te din acest forum](#)

forum

Acest forum permite fiecărui student să publice un singur subiect de discuție.

[Adaugă o nouă intervenție](#)

Intervenție	Inițiat de	Răspunsuri	Ultima intervenție
Bine v-am gasit!	Fartusnic Ciprian	312	Angela Tesileanu D, 13 iul. 2014, 02:09
Educația financiară - teme alese	Florin Diaconu	3	Angela Tesileanu S, 21 iun. 2014, 11:15
temă 10 - proiect "Targ hand-made de Rusalii"	Dorina Necula	1	Angela Tesileanu J, 12 iun. 2014, 10:04
EDUCAȚIE FINANCIARĂ	Mirabela Iuliana Tabus	1	Angela Tesileanu D, 8 iun. 2014, 09:39
Plan de acțiune	Corina Ciocina	1	Angela Tesileanu L, 2 iun. 2014, 10:49
Concurs național - voturi	Diana Ciurea	0	Diana Ciurea D, 1 iun. 2014, 11:15
Educație financiară	Vincentiu Gheonea	1	Angela Tesileanu Mi, 14 mai. 2014, 07:32
Plan de acțiune	Georgeta Ilcos	5	Angela Tesileanu S, 10 mai. 2014, 07:37

Secțiunea *Teme – Educație financiară* a reprezentat spațiul în care participanții au postat activitățile pe care le-au realizat pentru fiecare dintre cele șase teme selectate, au primit îndrumări și au participat la discuții. Spațiul destinat acestei secțiuni a inclus 10 intervenții, câte o intervenție pentru fiecare dintre cele zece teme. Profesorii participanți au accesat și au postat prezentările activităților realizate în intervenția corespunzătoare fiecărei teme alese. Parcurgerea temelor din planul de acțiune personal s-a reflectat în mesajele postate ca răspunsuri sub intervenția corespunzătoare temelor alese.

Imaginea de mai jos prezintă secțiunea *Teme – Educație financiară*, așa cum se prezintă aceasta la finalul activității.

Intervenție	Inițiat de	Răspunsuri	Ultima intervenție
Tema 10 - Activități tip proiect/proiecte simple pe teme/probleme cu conținut financiar	 Angela Tesileanu	232	Angela Tesileanu V, 4 iul. 2014, 07:51
Tema 6 - Venituri, cheltuieli și economii. De ce economisim?	 Angela Tesileanu	177	Angela Tesileanu V, 4 iul. 2014, 07:57
Tema 5 - Bani și schimbul - valoarea banilor	 Angela Tesileanu	161	Angela Tesileanu V, 4 iul. 2014, 06:38
plan de acțiune educație financiară	 Vincentiu Gheonea	5	Angela Tesileanu V, 4 iul. 2014, 06:32
Tema 4 - Monede utilizate în alte țări	 Ligia Sarivan	48	Ana Bunduc Ma, 1 iul. 2014, 08:49
tema 1 - Apariția și evoluția banilor. Funcțiile banilor	 Dorina Necula	2	Ana Bunduc Ma, 1 iul. 2014, 07:17
Tema 9 - Cum se investesc banii?	 Angela Tesileanu	86	Angela Tesileanu S, 28 iun. 2014, 10:50
Tema 1 - Apariția și evoluția banilor. Funcțiile banilor	 Ligia Sarivan	143	Florin Diaconu Ma, 17 iun. 2014, 11:57
Tema 2 - Resurse în familia mea. Bugetul personal și bugetul de familie	 Ligia Sarivan	97	Maria Secelean L, 16 iun. 2014, 08:12
Tema 3 - Să cunoaștem mai bine moneda națională	 Ligia Sarivan	95	Ramona Ciocarec D, 15 iun. 2014, 05:31
Teme Educație financiară	 Mioara Simion	0	Mioara Simion Ma, 10 iun. 2014, 11:38
Tema 8 - Activități realizate de bănci	 Fartusnic Ciprian	47	Mihaela Zaharia Ma, 10 iun. 2014, 11:29
Tema 7 - Rolul băncilor în economisirea banilor	 Fartusnic Ciprian	35	Daniela Sandu Ma, 10 iun. 2014, 11:20

În secțiunea dedicată resurselor este postat suportul de curs (potrivit imaginii de mai jos).

Nume	Dimensiune	Modificat
0 Introducere_Sinopsis.doc	78.5KB	21 ianuarie 2014, 05:56
10 Activitati tip proiect proiecte simple.doc	90.5KB	21 ianuarie 2014, 05:59
1 Aparitia si evolutia banilor Funcțiile banilor.doc	221KB	21 ianuarie 2014, 05:56
2 Resurse în familia mea Bugetul personal și bugetul de familie.doc	155KB	21 ianuarie 2014, 05:56
3 Sa cunoastem mai bine moneda nationala.doc	3.1MB	21 ianuarie 2014, 05:57
4 Monede utilizate în alte țări.doc	1.1MB	21 ianuarie 2014, 05:57
5 Bani și schimbul valoarea banilor.doc	96KB	21 ianuarie 2014, 05:58
6 Venituri cheltuieli economii De ce economisim.doc	81.5KB	21 ianuarie 2014, 05:58
7 Rolul băncilor în economisirea banilor.doc	144.5KB	21 ianuarie 2014, 05:58
8 Activitati desfasurate de bănci.doc	234KB	21 ianuarie 2014, 05:58
9 Cum se investesc banii.doc	151KB	21 ianuarie 2014, 05:59
Module AEL.zip	2.7MB	18 februarie 2014, 03:43
ZEP Educație financiară - 2014.ppt	4.9MB	18 februarie 2014, 03:44

Sunt, de asemenea, postate, modulele AEL la care se face trimitere în suportul de curs, precum și prezentarea utilizată de formatori la cursul de formare din semestrul I.

În documentele atasate sunt prezentate în detaliu spațiile de învățare organizate în sem. II care surprind intervențiile profesorilor și exemple de activități.

Situația de mai jos prezintă câteva date despre numărul intervențiilor pe platformă, la diferite secțiuni în cadrul acestei teme:

 Forum educatie financiara	2816
 Planuri de actiune anuntate pana la 28 feb	161
 Planuri de actiune anuntate pana la 9 martie	74
 Planuri de actiune anuntate pana la 16 martie	49
 Planuri de actiune anuntate pana la 23 martie	38
 Planuri de actiune anuntate pana la 30 martie	38
 Planuri de actiune anuntate pana la 6 aprilie	27
 Planuri de actiune - 13 aprilie	40
 Planuri de actiune anuntate pana la 7 mai	43
 Planuri de actiune anuntate pana la 11 mai	35
 Planuri de actiune anuntate pana la 18 mai	16
 Planuri de actiune - 25 mai	16
 Planuri de actiune - 1 iunie	26
 Planuri de actiune - 9 iunie	25
 Planuri de actiune anuntate pana la 11 iunie	11
 Planuri de actiune anuntate pana la 18 iunie	10
 Planuri de actiune - 25 iunie	3
 Planuri de actiune - 1 iulie	10
 Teme - Educatie financiara	13017
 Resurse Educatie Financiara	464

Oportunități și provocări cu care s-au confruntat cadrele didactice

Participarea cadrelor didactice, în cadrul proiectului ZEP, la un curs de formare pe problematica *Educației financiare*, este o noutate. Pentru cadrele didactice, inițierea elevilor în domeniul educației financiare presupune, pe de o parte, oportunitatea unor demersuri didactice diferențiate în concordanță cu situațiile concrete de predare-învățare, cu nevoile și interesele elevilor; pe de altă parte, inițierea elevilor în domeniul

educației financiare presupune numeroase provocări cu care s-au confruntat cadrele didactice; dintre provocări, pot fi menționate, de exemplu, următoarele:

- realizarea unui demers personal, în prelungirea activităților de formare față în față, pentru propria pregătire în domeniu, în vederea proiectării activităților, cele mai multe cadre didactice având o altă pregătire de specialitate;
- identificarea modalităților de desfășurare a activităților de educație financiară; comparativ cu alte cursuri de formare care presupun cadrul disciplinar pentru sprijinirea elevilor în risc, în specialitatea pe care o au profesorii participanți, activitățile de *Educație financiară* au presupus identificarea de către cadrele didactice a unor contexte de realizare a activităților cu elevii, altele decât cele strict disciplinare, de exemplu:
 - teme la dirigenție;
 - activități extracurriculare;
 - săptămâna dedicată activităților extracurriculare și extrașcolare, în cadrul programului *Școala Altfel*;
 - valorificarea unor aspecte de educație financiară în contexte de învățare adecvată în cadrul diferitelor discipline.
- dezvoltarea unor demersuri didactice care *țin seamă de nevoile elevilor*, dar care și *dezvoltă noi nevoi*; în această situație este vorba despre necesitatea formării nevoilor de sensibilizare față de domeniul financiar, de abilitare economică și incluziune financiară; pentru a răspunde la această provocare, a fost necesar ca profesorii să evidențieze în demersul lor, relevanța dobândirii de către elevi a acestui tip de abilități pentru a acționa în viață (abilitățile fiind necesare și persoanelor cu venituri mici și medii);
- realizarea unor demersuri didactice diferențiate în concordanță cu situațiile concrete de predare-învățare, cu interesele elevilor.

Opinii participanți

Activitățile de formare au inclus obținerea de feed-back de la participanți, astfel:

- prin intermediul chestionarelor completate de participanți, pentru activitățile de formare desfășurate în semestrul I;
- prin activitatea *carousel*, în semestrul al II-lea.

Chestionarele completate de participanți au evidențiat următoarele aspecte:

1. Toți participanții au apreciat *în mare măsură* (nivel maxim), **tematica prezentată la curs**;
2. **Metodologia utilizată de formator** a fost apreciată *în mare măsură* (nivel maxim) de aproximativ 98% dintre participanți și *în măsură moderată* de aproximativ 2% dintre participanți;
3. Participanții au identificat unele **aspecte de abordat în componenta online a cursului de formare**, precum:
 - *alte aspecte care pot fi utile la clasă*;
 - *exemple de implementare a programului în școli*;
 - *exemple de bune practici*;
 - *postarea materialului (ppt) din cadrul cursului de formare*;
 - *sprijin pentru posibile probleme întâmpinate în activitățile cu elevii*;
 - *îndrumări clare cu privire la activitățile postate*;
4. Participanții au oferit **alte comentarii** așa cum sunt următoarele:
 - *cursul este foarte util, iar temele pot fi abordate și aplicate cu ușurință la școală*;

- *am învățat lucruri interesante despre educația financiară și despre necesitatea acesteia în lecțiile cu elevii;*
- *a fost un curs atractiv, interesant, foarte important, util și plăcut;*
- *a fost un curs foarte util, motivant și deschizător de orizonturi;*
- *mi-a plăcut atitudinea pozitivă a formatorului;*
- *cursul a fost foarte interesant; mi-au plăcut toate activitățile;*
- *activitatea propusă de formator a fost foarte variată;*
- *curs a fost util;*
- *activitatea de astăzi mi-a plăcut foarte mult; o consider utilă;*
- *curs interesant și foarte posibil să devină un exercițiu de viață pentru elevi;*
- *un curs interactiv și folositor;*
- *un curs interesant și eficient;*
- *cursul mi s-a părut foarte util și interesant, atât pentru elevi cât și pentru adulți, ajutând la identificarea modalităților de obținere a veniturilor, de economisire și de cheltuire a banilor;*
- *am fost foarte încântată de modul de abordare a cursului din perspectiva elevului;*
- *un curs foarte atractiv;*
- *consider activitățile foarte utile, atrăgătoare și cred că ar putea capta interesul copiilor, dar și al părinților lor care au nevoie de informare și îndrumare.*

Analiza chestionarelor pune în evidență, într-o rezumare a feed-backului participanților, următoarele aspecte:

- *aprecierea unanimă a tematicii cursului de formare și cvasi-unanimă a metodologiei utilizate;*
- *înțelegerea utilității componentei online a cursului, în principal din două perspective: prezentarea de către cadrele didactice a activității desfășurate în școli (unele exemple constituindu-se în bune practici), respectiv sprijinirea și îndrumarea de către formatori/facilitatori a activității desfășurate de cadrele didactice în școală;*
- *aprecierea cursului de formare, în comentariile cadrelor didactice fiind utilizați termeni cheie precum: *atractiv, util, motivant, interactiv, deschizător de orizonturi, exercițiu de viață.**

Finalizarea cursului a permis echipei de proiect și colectarea unui feed-back detaliat din partea profesorilor cu privire la gradul în care activitățile desfășurate au avut rezultate/impact asupra elevilor din școlile ZEP, în special asupra copiilor în risc major de abandon și absenteism școlar. Activitatea carusel a evidențiat la cele 4 întrebări adresate participanților, răspunsuri așa cum sunt prezentate mai jos:

a. Ce relevanță a avut cursul pentru copiii în risc de abandon?

- *școala devine un spațiu atractiv datorită activităților (devine o școală prietenoasă);*
- *a atras elevii la școală;*
- *scăderea ratei abandonului;*
- *îmbunătățirea frecvenței școlare;*
- *stimularea participării la activitățile școlare prin organizarea modulelor de educație financiară;*
- *activitățile cursului au fost utile și interesante pentru elevii aflați în risc de abandon;*
- *elevii au dobândit încredere în forțele proprii;*
- *elevii sunt motivați și responsabilizați în desfășurarea activităților pe teme financiare;*
- *creșterea stimei de sine;*
- *elevii au valorizat munca proprie;*
- *elevii au fost beneficiarii direcți ai produselor muncii lor;*
- *dezvoltarea abilităților antreprenoriale;*
- *elevii au învățat că pot să-și depășească condiția umană prin muncă și perseverență;*
- *elevii au obținut produse noi și venituri prin forță proprie;*
- *elevii au obținut apreciere din partea celor implicați (cadre didactice, colegi, părinți);*

- elevii au avut libertatea de a gândi și de a-și exprima ideile liber;
- elevii au lucrat în echipe;
- elevii au învățat să colaboreze pentru câștigul echipei;
- elevii s-au bucurat de „altfel de activități”; o „altfel” de abordare față de lecțiile cealalte;
- elevii s-au bucurat de „jocuri” atractive;
- elevii au intrat într-un nou univers al cunoașterii;
- elevii au găsit o „ancoră” în concret;
- elevii au un suport pe care căruia elevii pot acționa și în viața de zi cu zi.

b. Cum ați face activitățile la anul? (și în ce condiții ati relua/continua cursul?)

- valorizarea elevilor implicați în proiect (ca elevi resursă) pentru continuarea cursului cu elevi noi;
- prin parteneriate (cu bănci, economiști, oameni de afaceri);
- prin parteneriate între școli;
- prin implicarea autorităților locale, a întregii comunități;
- prin realizarea unui opțional de educație financiară;
- prin proiecte din care să rezulte aport financiar obținut prin forțele proprii ale elevilor, utilizând bagajul de achiziții dobândit anul acesta; am implica părinții în aceste proiecte pentru a-i învăța „să-și mărească veniturile” și să-și eficientizeze cheltuielile;
- prin abordarea unor teme de educație financiară la alte discipline;
- prin realizarea unui concurs pe teme financiare, între școli;
- prin organizarea unor vizite la instituții financiar-bancare în cadrul „săptămânii altfel”;
- prin diseminarea activităților financiare în cadrul elevilor, cadrelor didactice, părinților;
- bazate tot pe joc.

c. Ce a însemnat acest curs pentru dvs?

- dobândirea unor competențe privind educația financiară;
- un schimb de experiență și de bune practici;
- inovație în educație;
- un nou mod de abordare a educației financiare, ludic, interesant, plin de învățăminte;
- clarificarea pașilor de elaborare a unui proiect pe teme financiare;
- o abordare diferită a modului de prezentare, predare;
- proiecte frumoase care ne-au inspirat;
- soluții pentru rezolvarea problemelor de comportament ale elevilor din grupul țintă;
- optimizarea relațiilor cu elevii, prin comunicarea deschisă, schimbarea de atitudine;
- cunoașterea mai profundă a elevilor prin activitățile realizate;
- diversificarea orizontului de cunoaștere pentru elevi, dar și pentru profesori; o provocare în a transforma noțiuni grele, în ceva ușor, plăcut, atractiv și accesibil; am dorit să învățăm elevii să valorifice în familie ceea ce învață la școală, să devină „dascăli pentru părinții lor”;
- am conștientizat necesitatea educației financiare la vârste cât mai mici;
- o nouă provocare pentru introducerea unor discipline opționale.

d. In ce scop ați aplicat/ați aplica la orele dvs. aspecte din problematica cursului?

- dezvoltarea competențelor financiare;
- formarea abilităților de a economisi și de a investi;
- schimbarea atitudinii școlii cu privire la ceea ce transmite elevilor;
- accentuarea laturii practice a învățării în concordanță cu situațiile practice;
- responsabilizarea elevilor în activitățile economico-financiare ale familiei;
- dezvoltarea spiritului de antreprenariat, conștientizării valorii muncii depuse și formării abilităților necesare în viața de zi cu zi (ancorarea în realitate);
- familiarizarea elevilor cu noțiunile de bază legate de activitatea financiară;
- conștientizarea rolului educației financiare în viața cotidiană;
- pregătirea elevilor pentru a reuși în viață;

- *formarea unui comportament centrat pe economisire;*
- *motivarea elevilor pentru obținerea unui venit stabil și realizarea planurilor de viitor.*

Analiza răspunsurilor oferite de cadrele didactice în cadrul activității *carusel* pune în evidență aspecte importante cu privire la curs, după cum urmează:

a. Relevanța cursului pentru copiii în risc de abandon este subliniată de către participanți: cursul i-a atras pe elevii în risc, la școală, cu consecința îmbunătățirii frecvenței acestora (elevii s-au simțit valorizați, motivați, responsabilizați, capabili de autodepășire); școala devine *prietenosă* prin activitățile pe care le realizează.

b. Posibila continuare a cursului în anul școlar 2014-2015 este văzută de cadrele didactice într-o diversitate de forme: proiecte, parteneriate, opționale, concursuri; rețin, însă, în mod deosebit, atenția două aspecte: diseminarea activităților realizate în cadrul unor grupuri țintă care nu au participat la program (elevi, cadre didactice, părinți); valorizarea elevilor implicați în proiect (ca elevi resursă) pentru continuarea cursului cu elevii noi.

c. Semnificația cursului pentru participanți poate fi apreciată sintetic prin sintagmele utilizate de cadrele didactice: inovație în educație, schimb de experiență, schimb de bune practici, o *altfel* de abordare a predării, îmbunătățirea activității cu elevii.

d. Scopul aplicării prezente și viitoare la orele de curs a unor aspecte din problematica cursului este, în esență axat pe necesitatea și utilitatea educației financiare pentru viața de fiecare zi.

Platforma proiectului conține numeroase testimoniale și exemple cu privire la impactul pozitiv atins.

Dintre postările participanților în secțiunea *Teme – Educație financiară*, la *Tema 5 (Banii și schimbul – valoarea banilor)*, prezentăm mai jos **aprecierile profesoarei Alina Rus de la Școala Gimnazială Culciu Mare, jud. Satu Mare, prezentate în 28 aprilie 2014:**

Sunt Alina Rus și citind prezentările colegilor mei am concluzionat că acest curs ... nu a fost decât benefic aducând ceva nou, ceva deosebit în procesul instructiv-educativ. Această concluzie a fost sugerată și de elevii mei care sunt triști că ne apropiem de final și lor se pare că le plac foarte mult activitățile mele, drept pentru care voi organiza o lecție finală în care elevii își vor împărtăși opiniile legate de curs, de ceea ce au făcut și au învățat la aceste activități. Sunt curioasă și eu să aflu ce le-a captat atenția și cum pot folosi acest lucru în continuare. Dar cel mai mare lucru pe care cred că l-am realizat a fost că elevii au venit la școală, au fost prezenți la activități, au socializat cu colegi din alte clase Îndemnul „Hai la școală” a primit un răspuns favorabil, de care sincer ne bucuram!

În măsura în care cursul i-a adus pe elevii la școală, scopul urmărit este atins.

Prezentăm mai jos câteva proiecte/activități tip proiect postate în secțiunea *Teme – Educație financiară* la Tema 10.

- **în 7 martie 2014, Iuliana Buzuleac, Școala Gimnazială „Dumitru Păcurariu”, Scheia, Brașov a postat o prezentare a proiectului realizat cu elevii *O afacere de succes* – elevii de gimnaziu (din clasele a V-a și a VII-a) au confecționat și au valorificat broșe, într-o activitate de mare impact asupra elevilor, școlii și comunității locale.**

Iuliana Buzuleac a reușit să-i atragă pe elevii (deși la început nu aveau deprinderi de lucru), elevii au avut un interes crescând pentru activitate (atrași și în pauze de continuarea activității); pe parcursul desfășurării activității, violența în școală s-a redus - aspect esențial, deoarece este un scop urmărit prin proiectul derulat: copiii să fie integrați și să participe cu plăcere la activitățile școlii.

- **în 15 aprilie 2014, Teodora Lerodana Badea, Școala Gimnazială Nr. 1 Bughea de Sus, județul Argeș a postat o activitate tip proiect realizată cu elevii claselor pregătitoare, I-IV, învățământ simultan.**

Elevii:

- *au dat dovadă de multă răbdare pentru realizarea produselor expuse;*
- *și-au luat în serios rolul de vânzători prezentându-și marfa cât au putut ei de bine;*
- *au fost foarte mândri de realizările lor;*
- *în ceea ce privește excursia, mulți dintre ei se aflau la prima experiență de acest gen și au fost foarte încântați.*

- **în 23 mai 2014, Mariana Velea, Școala Gimnazială „Virgil Mazilescu” Corabia a postat o activitate tip proiect, realizată cu elevi de la clasa pregătitoare.**

Am discutat despre pașii pe care trebuie să-i facem pentru a ne atinge visele de viitor, cum economisim, de unde ne împrumutăm, ce afacere de viitor ne dorim; elevii și-au prezentat, pe rând, afacerile din desene și au înțeles că aceste vise pot deveni realitate prin economii, răbdare, muncă, stăruință și conștiinciozitate.

Ceea ce a realizat învățătoarea Mariana Velea este mai mult decât o activitate în spiritul educației financiare, este și o lecție în favoarea unor valori și atitudini morale esențiale pentru a reuși, în mod cinstit, în viață.

- **în 4 iunie 2014, Minodora Adăscăliței, Liceul Teoretic Roznov, județul Neamț a postat o prezentare a activității *Planul meu de economisire pentru luna următoare*, realizată cu elevi de clasa a III-a.**

Participarea elevilor la acest proiect i-a responsabilizat, i-a încurajat să-și proiecteze și alte activități de realizare a unor produse finite pe care să le vândă pentru a realiza economii. Școlarii noștri de astăzi vor fi viitorii antreprenori.

Prin activitatea realizată au fost valorificate achiziții specifice educației financiare (economisirea), spiritul antreprenorial.

- **în 5 iunie 2014, Mirela Matei, Școala gimnazială Vîrteșcoiu-Vrancea a prezentat activitatea tip proiect *Evoluția bugetului familial în lunile martie – mai 2014*, realizată cu elevi de la clasa a VIII-a.**

În urma derulării acestui proiect, elevii:

- *au devenit mai atenți la modul de cheltuire a banilor în familiile lor;*
- *au înțeles valoarea economisirii și au început să o practice mai frecvent*
- *s-au implicat mai mult în activitățile gospodărești.*